

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

**MAGNETOGRAM
POSLANSKIH VPRAŠANJ IN ODGOVOROV
PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA 38. REDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA
(Ljubljana, 25. april 2008)**

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Nadaljujemo sejo državnega zbora, in sicer prehajamo na nadaljevanje prekinjene 1. točke dnevnega reda. V okviru te točke bo na štiri poslanska vprašanja poslancev opozicije in poslanca vladajoče koalicije odgovarjal predsednik vlade, gospod Janez Janša. Prvi bo poslansko vprašanje postavil gospod Jožef Školč. Prosim, imate besedo.

JOŽEF ŠKOLČ: Spoštovani gospod predsednik, gospod predsednik vlade! Ne mine dan, da se slovenska javnost ne bi soočila z različnimi poročili o spornih ravnanj posameznih članov vaše ministrske ekipe. Večina teh očitkov pade, češ, da gre za vam nenaklonjene medije, ali pa za nepotrebno politiziranje. Zato sem se odločil, da vas bom vprašal, kaj boste storil s tistimi ministri, za katere pa so, bom rekel, zakonite institucije sistema ugotovile, da so ravnali napak in kršili predpise in zakone.

Najprej bi vas spomnil, da je Računsko sodišče v nizu pregledov ugotovilo veliko napak ministra Podobnika. V enem od postopkov je to pripeljalo tako daleč, da je od vas zahtevalo, da ga predlagate v razrešitev. Tega niste storil. Zakaj?

Na drugi strani imamo ministra za zunanje zadeve, za katerega verjetno sami vi še veste, zakaj je minister, vsi drugi se temu že dolgo čudijo. Nezadovoljstvo na ministrstvu je veliko, odprte stvari v zunanji politiki ostajajo vse bolj zapletene in vse bolj odprte. Tudi tam se je zgodilo, da je v nekem postopku, ko se je preverjalo ravnanje z osebni podatki, pooblaščenka za dostop do teh podatkov ugotovila, da je šlo za eno najmnogičnijih kršitev ravnanja s temi osebni podatki. Ne minister Rupel, ne minister Podobnik nista velela, kar bi od njiju zahteval etični kodeks, ki ste ga pripravili ali pa nujna osebna čast. Zato pade na vas, da poveste kaj boste storil z njimi?

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa za to vprašanje. Sicer sem že večkrat v tem državnem zboru, pa tudi javno, podobno vprašanje komentiral in nanj odgovarjal. Vlada resno jemlje opozorilo nadzornih institucij. Tam, kjer se ugotovijo konkretne napake, jih tudi odpravljamo.

Za primer obeh ministrstev, ki ste ju ponovno izpostavili, se v tem času, odkar sem nazadnje odgovarjal na enako vprašanje, ni popolnoma nič spremenilo. V nobenem primeru ni šlo za kršitve ali napake, ki bi zahtevale takšno drastično ravnanje, kot je, recimo, zamenjava ministra. Tudi, če bi bile ugotovitve bistveno resnejše, bi se morala vsaka vlada v času, ko država vodi Evropsko unijo, vprašati, ali si lahko privoščiti na nekem resorju mesec ali več časa brez odgovorne osebe, ki vodi tudi ustrezno sestavo Evropskega sveta. Ravno v tem času, ravno v času tega pol leta takšno vztrajanje in takšna koncentracija na posamične člane vlade vzbuja zelo slab občutek. Ko gre za Ministrstvo za okolje, se

zdi, kot da se je Računsko sodišče specializiralo ravno za ta resor. Tudi drugače je ta častitljiva ustanova v mandatu te vlade izjemno aktivna. Z njihove spletne strani imam tu statistiko, ki kaže, da je samo v letu 2007 Računsko sodišče v vladi zaključilo 18 revizij - 18! -, v letu 2004, se pravi, v zadnjem letu mandata prejšnje vlade, pa 4. Torej, nekoliko neuravnotežena aktivnost, s tem, da tam, kjer Računsko sodišče ugotovi, kot sem dejal, konkretne napake ali pa nepravilnosti, jih odpravljamo. Nihče ne oporeka avtoriteti te institucije. Ne morem pa se znebiti občutka, da se včasih zadeve bodisi v izjavah predstavnikov te institucije, še posebej pa tukaj, po nepotrebnem politizirajo.

Ko gre za znano preiskavo informacijske pooblaščenke na Ministrstvu za zunanje zadeve, je zelo simptomatično, da ta organ ministrstvu očita nekaj, kar je tudi sam izvajal. Kajti v pravilniku informacijske pooblaščenke je vse, mislim, da do februarja letos obstajala določba, da lahko v primerih, ko gre za vprašanje delovnih razmerij, prekrškov in česa podobnega, informacijska pooblaščenka vpogleda v elektronsko pošto zaposlenih. Če se spomnimo, je bil konkretno očitek ministru, da se je na ministrstvu preverjalo klice, ne vsebina, samo klice, zaradi tega, ker je bila pač objavljena diplomatska depeša. Nihče ni preverjal vsebine zaposlenih. Informacijska pooblaščenka je imela v svojih internih aktih možnost, predvideno možnost, da preverja vsebino. Res je ta pravilnik popravila, ampak šele takrat, ko je ta zadeva postala problematična v javnosti po tej preiskavi na Ministrstvu za zunanje zadeve.

Torej ta kontradikcija vzbuja utemeljen sum, da včasih ne gre samo za dejansko ugotavljanje nepravilnosti in za nadzor izvršilne oblasti, ampak, da se skuša narediti politični problem za vsako ceno in potem se zahteva zamenjava ministra, ki je pravilom zdaj 80% zaposlen z vodenjem zadev Evropske unije. S tega vidika res ne bi rad na vsaki seji, vsakič posebej oziroma vsakič znova pojasnjeval te razloge, ki se mi zdijo neutemeljeni.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

JOŽEF ŠKOLČ: Hvala lepa. Gospod predsednik vlade, nismo vas spraševali po tem, kakšne pravilnike ima informacijska pooblaščenka, ampak po tem, kaj boste storili, ko je informacijska pooblaščenka ugotovila, da so na ministrstvu množično kršili zasebnost. In ko so ostala odprta vprašanja, tudi glede zakonite podlage za uvedbo tistega tipa preiskave, ki pritiče policijskim in sodnim organom. Vi ste navajen, da poskušate pozornost odvrniti na drugega. Zmeraj boste našli koga, ki je naredil že večjo napako že kdaj v preteklosti, ampak to ne odvezuje gospoda Rupla, to ne odvezuje gospoda Podobnika in to ne odvezuje tudi vas.

Vas sprašujemo: Kaj boste storili, potem, ne, ko je opozicija ugotovila, da je bilo nekaj narobe. Kadar mi kaj ugotovimo, nas vi odpravite s tem, v prejšnjih mandatih je bilo enako ali še hujše. Tokrat so napake ugotovile institucije sistema. Računsko sodišče je ne glede na to, kolikokrat pregleduje posamezno ministrstvo, 5. februarja vam poslalo poziv za razrešitev ministra. Vi ga ne izvajate. S tem seveda dajete slab zgled drugim v spoštovanju odločitev organov, tudi pravosodnih.

Včeraj je bil tu predsednik republike, ki je govoril o tem, da je potrebno izreke upoštevati - ne glede na to ali se z njimi strinjamo. Vi tega ne počnete, vi s tem načenjate verodostojnost institucij, vero v pravno državo in vi s tem pravzaprav spodkopavate to kar se imenuje demokratična ...

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, imate besedo.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, lahko še enkrat ponovim, čeprav mi seveda ni potrebno, opozoril bi pa na to, da predsednik vlade ni edini, ki lahko predlaga zamenjavo ministra. Kar bom jaz tako presodil bom to predlagal in v preteklosti sem tako že tudi ravnal. To je moja odgovornost. Je pa po slovenski ustavi vloga opozicije v državnem zboru tudi nadzor nad izvršilno oblastjo in del tega

nadzora je tudi predlog interpelacije in zamenjave ministra. 10 poslancev opozicije ima možnost, da vloži enak predlog v državni zbor kot predsednik vlade. Poslanska skupina, ki ji pripadate, ima dovolj glasov, da to naredi. Enako vas vežejo ugotovitve nadzornih institucij kot mene. Nisem jaz edini, ki to presojam, jaz moram presoјati tudi s širših vidikov, o katerih sem govoril prej. Če bi bili ti argumenti o katerih govorite tako trdni, ne dvomim, da bi že zdavnaj zbrali 10 podpisov in vložili interpelacijo.

PRESESDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite, gospod Školč.

JOŽEF ŠKOLČ: Gospod predsednik državnega zbora, gospod predsednik vlade, v skladu z možnostmi, ki nam jih daje poslovnik, predlagam, da o tem odgovoru opravimo razpravo, kajti ni mogoče tudi, da predsednik vlade svojo odgovornost, kadar ga Računsko sodišče poziva, da on sproži postopek razrešitve, prelaga na opozicijo. Če tega noče narediti, če noče opraviti svoje naloge, če noče upoštevati svoje naloge, če noče upoštevati instituta, ki ga je ustanovila pravzaprav ustava, potem naj odstopi. Ne more se zgovarjati na predsedovanje Evropski uniji, zato, da potem institucije sistema ne delujejo. Po naši presoji je, kadar bomo, kdaj in kako vložili vprašanje interpelacije. Imamo dovolj podpisov, naj vas ne skrbi, toda Računsko sodišče je pozvalo vas, ne parlament, da to storite. Gospod predsednik državnega zbora, pričakujem, da boste to zanimivo diskusijo podprli in da bomo lahko te stvari razčistili, ker gredo daleč čez samo vprašanja odgovornosti predsednika vlade in njegovih ministrov, ampak posegajo v razumevanja ustavnega sistema. Hvala lepa.

PRESESDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Školča, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo državni zbor odločil danes v skladu s časovnim potekom seje zbora v okviru glasovanj. Naslednji bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavil gospod Janko Veber. Izvolite.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik vlade! Ob uvedbi sistema dohodnine, je vlada trdila, da bomo vsi na boljšem, in da nihče ne bom plačeval več kot do sedaj. Žal lahko danes že mnogi občutijo, da temu ni tako oziroma lahko ugotovimo, da davčna zakonodaja spravlja v boljši položaj davčne zavezance z najvišjimi dohodki na račun tistih, ki prejemajo nizke oziroma povprečne plače. To dokazuje tudi izračun pri davčnih zavezancih, ki jim je bila ukinjena 2 in 4% stanovanjska davčna olajšava; več dohodnine namreč plačajo tisti, ki prejemajo vsega do 950 evrov bruto mesečne plače, za približno 4500 evrov pa so na boljšem tisti z najvišjimi plačami. Ampak to še ni vse.

Največja krivica se godi davčnim zavezancem, ki so lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč in čebelarjem. Vlada je predlagala, da se obveznosti od katastrskega dohodka povečajo še za povprečni znesek subvencije na hektar zemljišča v uporabi, in da se čebelarjem davčni osnovi za panj prišteje še povprečni znesek subvencij. Pri tem pa okoli 100 tisoč lastnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč in čebelarjev sploh ni prejelo subvencijo oziroma sploh niso nikoli zaprosili za njo. Torej gre za krivično in protipravno obdavčitev teh davčnih zavezancev, saj že sam zakon o dohodnini jasno določa, da so posamezni dohodki, fizičnih oseb obdavčljivi, če so prejeti. S tem je zagotovo načeto ustavno načelo pravne države, predvsem z vidika zaupanja v pravo.

Zato vas, gospod predsednik sprašujem: Kako je mogoče, da Vlada in vladna koalicija predlagata tako krivično obdavčevanje. In tudi, kdo je odgovoren za tako krivično obdavčevanje. Ali je to Vlada, ali je to minister za finance, ali je to minister za kmetijstvo ali mogoče direktor davčne uprave? Hvala.

PRESESDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESESDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Očitno je to aktualna tema, ker sta kar dve vprašanji na isto temo. Preden odgovorim, naj povem, da te obtožbe ne držijo. In preden govorim o

tem, kako je ta vlada nekaj naredila, je treba pogledati, kakšno je bilo stanje pred davčno reformo, kaj se je naredilo in kakšni so rezultati.

Leta 2005 je bil sprejet tako imenovani Mramorjev davčni zakon. In kmetijske subvencije so bile takrat v celoti prvič vključene v davčno osnovo. Leta 2005 je bil sprejet tako imenovan Mramorjev davčni zakon in kmetijske subvencije so bile takrat v celoti prvič vključene v davčno osnovo leta 2005. Glede na to, da se je potem izkazalo, da je ta rešitev tudi v nasprotju z evropsko zakonodajo, je bila predlagana sprememba in z novim zakonom o dohodnini, ki je začel veljati 1. januarja 2007, se je davčni položaj zavezancev za dohodke iz kmetijske, gozdarske in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah bistveno izboljšal. Sistem je prinesel tudi bistvene poenostavitve in ugodnejše rešitve.

Davčna osnova se je v primerjavi z rešitvami iz leta 2005 zmanjšala za več kot polovico. Če sem povsem konkreten, določen je bil prag pavšalnega dohodka, nad katerim se neko gospodinjstvo upošteva kot kmečko gospodinjstvo. Ta prag je bil 200 evrov katastrskega dohodka. Samo s tem ukrepom se je število zavezancev zmanjšalo za okoli 540.000 v letu 2006 na okoli 230.000 v letu 2007. To je tudi bistvena racionalizacija. Odpravile so se akontacije dohodnine. Iz obdavčitve so bila izvzeta nekatera plačila. Do sedaj še noben zavezanec ni bil, kot vi pravite, krivično obdavčen. Zavezanci, ki presegajo 200 evrov katastrskega dohodka so prejeli obvestilo o višini dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Prejeli so obvestilo v znesku, ki bi bil upoštevan v izračunu informativne dohodnine. Nihče še ni dobil obračuna, niti nihče še ni plačal tega. Da ne bi bilo zmede, je Ministrstvo za finance sedaj poiskalo tudi rešitev, ki omogoča, da brez kakršnekoli spremembe zakonodaje, da se znesek subvencij pripiše samo tistim zavezancem, ki subvencije dejansko dobijo. Torej, ta problem, ki ga v praksi ni bilo, te informativne napovedi so povzročile nekaj zmede, to je res, ampak nihče ni dobil niti odločbe, niti zahtevka za plačilo. Tega problema pač ne bo, ker je ministrstvo našlo rešitev, ki brez spremembe zakonodaje omogoča, da se subvencije izvzamejo iz obdavčitve.

Ko gre za nekatere druge davčne olajšave, ki so v obstoječi davčni zakonodaji dobile drugačno obliko, kot so jo imele prej, so drugačne, ali pa so prej bile, pa jih zdaj ni, pa je vlada takrat, preden ste glasovali za davčno zakonodajo, obljubila, da bo takoj, ko bomo imeli podatke za eno leto, ko se bo davčna reforma izvajala, in to leto je leto 2007, za to leto zdaj dobivamo podatke, situacijo analizirala in predlagala morebitne spremembe. Na prejšnji seji vlade smo ustanovili posebno medresorsko delovno skupino, ki bo do 15. maja pripravila morebitne predloge sprememb, tam, kjer je se pač pokazalo, da bi eventualno politiko davčnih olajšav lahko zastavili drugače. In tako kot smo obljubili, bomo tudi predlagali spremembe, vendar na podlagi konkretnih podatkov. Vse to, kar se zdaj govori, je govorjenje na pamet, ker podatke za davčno leto 2007, ko smo prvič izvajali davčno reformo, šele dobivamo.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER: Hvala še enkrat za besedo. Moram priznati, da resnično ne morem verjeti, kakšen odgovor si privošči predsednik vlade na to zelo konkretno vprašanje. Pravzaprav me sploh ne preseneča, da zaupanje javnosti v vlado upada iz meseca v mesec, še posebej zaradi takšnih odgovorov, ki sem ga slišal na to svoje vprašanje.

Gospod predsednik, ljudje dobivajo odločbe, davčni zavezanci dobivajo odločbe in položnice zraven teh odločb, na podlagi katerih morajo seveda plačati davčne obveznosti, iz kmetijske in gozdarske dejavnosti in če so čebelarji, ravno tako. 154. člen zakona o dohodnini zelo jasno nalaga ministru za finance, da določi povprečni znesek subvencije na hektar kmetijskega zemljišča, gozda ali pa tudi čebelarjem na hektar zemljišča za panj, ki ga imajo. In povprečni znesek subvencije je bil dvakrat objavljen v Uradnem listu. Minister za finance ga je dvakrat spreminjal, brez da bi obrazložil, zakaj, oziroma ga je obrazložil potem sekretar Ministrstva za finance na odboru za kmetijstvo, češ, zaradi

velike inflacije smo za 30% znižali te povprečne subvencije oziroma dodatne obremenitve na katastrski dohodek, kot smo prvotno razmišljali.

Vendar, spoštovani predsednik vade, zakon je treba spoštovati. Socialni demokrati predlagamo spremembo zakona, in sicer 154. člena zakona o dohodnini, s katero želimo dejansko uzakoniti, da nekoga, ki subvencije ni prejel, niti ni za njo zaprosil, ne morete obdavčiti. Zato potrebujete zakonsko podlago. Tako, kot pa ste dali odgovor, želite delovati povsem brez pravnih podlag in na pamet. To je protipravno.

Tako da vas sprašujem: Ali boste podprli zakon, ki smo ga poslanci Socialnih demokratov vložili, da se spremeni 154. člen in s tem uzakonimo to kar ste ...

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik, izvolite.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Povsem jasno je, da za to, da nekoga ne obdavčiš, ne potrebuješ zakonske osnove. Zakonsko osnovo potrebuješ za to, da nekoga obdavčiš. Torej, vaš predlog zakona je brezpredmeten, je nepotreben, kot sem že prej dejal. V tem času še nihče ni dobil odločbe, da plača davek na subvencijo, ki je ni dobil. Obdavčeni bodo samo stvarne subvencije. To je možno v okviru veljavne zakonodaje, o tem obstajajo tudi pravna mnenja, ki jih je vlada pridobila in zdi se mi, da se tukaj po nepotrebem "komplicira". Kaže se na nek problem, ki je bil že rešen in nekateri so zaradi tega, namesto, da bi bili veseli, zelo žalostni.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog. Izvolite.

JANKO VEBER: Hvala še enkrat predsednik za besedo. Resnično imam proceduralni predlog, da v skladu z 246. členom poslovnika opravimo razpravo o odgovoru predsednika vlade. Kajti ne morem, resnično ne morem verjeti svojim ušesom in očem, kar danes doživljam tukaj v parlamentu. Pa vam bom, predsednik, prebral uraden dokument Ministrstva za finance, ki ga je poslalo čebelarjem. Do uveljavitve sistemske rešitve za izračun pavšalne ocene dohodka na panj, se pavšalna ocena dohodka na panj določa v skladu s tretjim odstavkom 154. člena zakona o dohodnini. Torej podlaga, 154. člen zakona o dohodnini. Po tej odločbi se v prehodnem obdobju pavšalna ocena dohodka na panj določi v višini 14 evrov na panj, ki se jim prišteje povprečni znesek subvencije na panj. Ta se skladno z določbo osmega odstavka, 154. člena, ponovno, osmega odstavka, 154. člena ne glede na to, ali so čebelarji dejansko prejeli subvencijo ali ne, zaračuna davčnim zavezancem.

Torej več kot očitno je, da resnično potrebujemo zelo odkrito razpravo v parlamentu o tem vprašanju in predsednik vlade, naj vas seznanim še s tem, da v letu 2007 niste izplačali subvencije tudi tistim upravičencem, ki so za subvencijo zaprosili. Torej, nimate osnove da obdavčite tudi kmetije, ki so zaprosile za subvencijo, pa teh subvencij, zato ker ste zamujali z izplačili, niso prejeli. In to resnično zahteva razpravo v državnem zboru in zahteva zelo jasno sporočilo vsem tistim kmetijam, ki pričakujejo, da bodo pravočasno dobile subvencijo, da pa predvsem ne bodo krivično obdavčene za nekaj, kar niso prejeli. Torej, gre za problem tistih, ki so zaprosili za subvencijo, pa jih niso v letu 2007 dobili, vi pa jih obdavčujete in gre za problem tistih, ki sploh niso zaprosili za subvencijo, pa jih ravno tako želite obdavčiti oziroma pravite, da ni potrebna sprememba zakonodaje, če to udejanjite.

Mislim, da si državni zbor in slovenska javnost ne zasluži takega odgovora in predlagam, predsednik, da o tem v skladu 246. členom poslovnika opravimo razpravo in da o tem glasujemo. Hvala.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Vebra, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade na njegovo poslansko vprašanje bo

državni zbor odločil danes v okviru glasovanj. Naslednja bo poslansko vprašanje predsedniku vlade postavila gospa Barbara Žgajner Tavš.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod predsednik. Leta 2004 je povprečna pokojnina v naši državi znašala 460 evrov. Leta 2007, se pravi tri leta kasneje, je ta pokojnina znašala le še 507 evrov. V treh letih je torej šlo za povišanje v povprečju približno 40 evrov. Ampak vas želim spomniti, da smo imeli samo v letu 2007 podražitve, samo za hrano bom govorila, tudi do 40%. Minister Zver je v oddaji TV Klub izjavil, pa ga bom citirala: "Plače in pokojnine so se po spremembi leta 2005 izenačile," konec navedka. Minister Zver je govoril, da vas spomnim, o radodarnosti vlade do upokojencev v okviru novele zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kar radi poudarjajo ne nazadnje tudi ostali funkcionarji vaše vlade. Ljudje ne poznajo vseh dejstev, zato jih je mogoče zavajati s takimi pavšalnimi podatki, dokler jih seveda ne prizadenejo učinki.

In ker poskušam graditi svojo politiko na konkretnih podatkih na vsebini, da ne bom govorila na pamet, vas vabim, da si ogledate tabelo, in pa tudi pričujoči graf, ki bo sledil tej tabeli, ki govori o tem, kakšni so učinki vladne politike v letu 2005 na področju zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pa tudi na področju nove metodologije za ugotavljanje plač in dohodninske zakonodaje, ki je spremenila razmerje med neto in bruto plačami, v škodo upokojencev, spoštovani gospod predsednik vlade. Podatki jasno kažejo, da je leta 2004, se pravi pred nastopom vašega mandata in vašo spremembo, povprečna pokojnina znašala 64,5% plače. V letu 2007, torej po vaši spremembi pa je znašala le še 61,3% plače. Pokojnine, roko na srce, realno zaostajajo za plačami, padajo, kar je razvidno tudi iz grafa.

Jaz vas sprašujem: Kako vlada odgovarja na to dejstvo? In katerih ukrepov se bo Vlada Republike Slovenije lotila, da odpravi to očitno degradacijo upokojencev? Naj vas spomnim, spoštovani predsednik, leta 2007 je inflacija ob zelo jasnih kazalcih znašala 6,4% na letni ravni. Podražitve so bile v povprečju višje za 15%. Hrana pa se je podražila tudi do 40%. Jaz vas sprašujem, spoštovani predsednik republike: Kako naprej? Spoštovani predsednik vlade, se opravičujem: Kako naprej?

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Izvolite, predsednik, imate besedo.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne vem, torej iz tega, kar ste povedali oziroma iz tega, kar ste zatrjevali vprašanju, očitno predlagate, da gremo nazaj, v sistem, ki je veljal pred letom 2005. Če bi podatki, ki ste jih navajali, držali, bi pomenilo, da smo pred tem, ko je ta vlada popravila krivico upokojencem in ponovno uvedlo usklajevanje pokojnin z rastjo plač, da je ta vlada naredila nekaj slabega, in da je boljše, da se pokojnine ne usklajujejo, da se rast pokojnin ne usklajuje z rastjo plač. Tako je bilo prej. To je v mandatu po volitvah leta 2000, v začetku leta 2001, bil prvi ukrep prejšnje vlade. Mi smo tisti ukrep kritizirali in po volitvah leta 2004 smo to popravili. V kolikor se pokojnine ne bi usklajevale s plačami, bi bili ti razponi še bistveno večji. To je popolnoma jasno.

Torej, rešitev ni v povratku nazaj. Če primerjate razmerje med povprečno pokojnino in povprečno plačo v Sloveniji in drugih bivših tranzicijskih državah ali pa državah, ki so leta 2004 postale članice Evropske unije, boste videli, da je Slovenija na samem vrhu. Če primerjate razmerje med plačo in pokojnino v Sloveniji in državah, ki so, recimo, nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije, boste videli, da so pokojnine v Sloveniji desetkrat večje. Torej, zagotovo bi vsi radi, še posebej upokojenci, da bi bile pokojnine višje. Vendar je treba upoštevati tudi realne možnosti in realno stanje. V prihodnjih tednih boste zagotovo doživeli ponovno kakšnega od nasvetov mednarodnih finančnih institucij, ki Slovenijo kritizirajo zaradi tega, češ da preveč javnih sredstev namenja za izplačilo pokojnin. Pravzaprav je to stalna kritika, da je delovna doba prekratka, to so tudi očitki iz nekaterih evropskih institucij.

Ta vlada se je zavestno odločila za pristop, na podlagi katerega ne želi prikrajšati upokojeno generacijo, ki ima enako pravico, da participira, da sodeluje pri delitvi nekih sadov tudi minulega dela, ki so ga oni opravljali v težjih okoliščinah, v kakršnih delajo sedanje generacije, ali pa zagotovo v težjih okoliščinah, kot pa bodo, ne vem, bodoče plače služile bodoče generacije. To je nek temeljni okvir, na podlagi katerega je ta vlada pač ubrala pristop pravičnosti k zagotavljanju vzdržnosti pokojninskega sistema. In v tem trenutku ni nobene potrebe po kakršnihkoli drastičnih ukrepih. Slovenske javne finance so, kar se tega tiče, stabilne, vzdržne. Z nekaterimi prostovoljnimi ukrepi v smislu spodbujanja dodatnega pokojninskega zavarovanja oziroma varčevanja, prostovoljnega ostajanja v daljši aktivni oziroma delovni dobi je možno tudi v naslednjih dveh desetletjih ta balans v javnih financah, ko gre za pokojninske izdatke, vzdrževati.

Torej, vlada niti ne vidi rešitve v tem, da bi šla nazaj v prejšnji sistem, ker mislimo, da ni bil pravičen. S strani opozicije smo bili v zadnjih treh letih velikokrat kritizirani, češ, da bomo s tem popravkom pokojninskega sistema ogrozili slovenske javne finance, to se ni zgodilo, ker so bistveno bolj trdne kot so bile pred tremi leti in javna poraba se je v tem času znižala. Slovensko gospodarstvo več ustvarja, več dohodka mu ostaja, več je delovnih mest, več ljudi plačuje v pokojninsko blagajno, zato se je stanje izboljšalo. In še enkrat ponavljam razmerje med povprečno pokojnino in povprečno plačo v Sloveniji je, ko gre za neko evropsko primerjavo ugodno.

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa, gospod predsednik vlade. Jaz moram reči, da niti v enem segmentu vašega odgovora nisem zasledila vaše skrbi ali pa vladne strategije na področju pomoči upokojujencem. Veste, realnost je takšna, da terja drastične ukrepe, ukrepe pomoči osebam, ki so najbolj ogrožene zaradi vladnih ukrepov sprejetih tudi v letu 2005, saj ne gre zgolj in samo za en zakon, gre tudi za spremembo dohodnine, za novo metodologijo obračunavanja pokojnin. Gospod predsednik, in dovolite, če ste ponosni na to, da, pa bom prebrala, 77 let stara državljanka naše države, upokojenka na mesec prejema 300 evrov invalidske pokojnine, ko plača položnice, ji ostane skopih 55 evrov. Ali če ste ponosni, gospod predsednik, na drugo dejstvo, ki izhaja iz pokojninske položnice, 342,14 evrov, to je realnost, predsednik vlade, ki terja takojšnje ukrepe Vlade Republike Slovenije, jasno strategijo na tem področju. Ali lahko ljudje s 56-mi evri kolikor jim ostane na mesec potem, ko poravnava nujne položnice, dostojno živijo? Jaz pravim, gospod predsednik vlade, ne.

Nočem se vračati nazaj, zato je bilo tudi moje jasno vprašanje, kako bomo od te točke šli naprej. In jaz verjamem, da si tudi ti ljudje želijo iti naprej, da nočejo iz meseca v mesec stagnirati, živeti slabše. Veste, tri pomembne vrednote so in na teh vrednotah je treba graditi: zdravje, delo in pravica. Ti ljudje imajo pravico tudi do tega, da dostojno živijo. Zato vas še enkrat sprašujem, spoštovani predsednik vlade, kako od tod naprej?

PREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa. Preden odgovorim na to vprašanje, je treba razčistiti dve kategoriji: kaj je to pokojnina in kaj je to socialna pomoč. Pokojnina ni socialna pomoč. Pokojnino nekdo dobiva za to, ker je delal celo življenjsko dobo ali del življenjske dobe, vplačeval v pokojninsko blagajno in na podlagi tega, koliko časa je delal, kakšni so bili pogoji za izračun te pokojnine, tudi dobiva pokojnino. Torej, ni možno reči, da je to, da je nekdo delal polno pokojninsko dobo in dobiva danes recimo 1500 evrov pokojnine, krivično zaradi tega, ker nekdo dobiva 3-krat manj, pa ni delal polno pokojninsko dobo. Te razlike so pač upravičene in obstajajo povsod.

Tudi ko gre za različne dodatke, je v Sloveniji nivo, pod katerim je kdo upravičen do socialnih transferov povsem primerljiv z evropskim. V Evropski uniji so štiri države, ki imajo manj prebivalstva pod tem

pragom revščine. Torej, samo podatek o tem, koliko je nekdo dobil pokojnine s položnice, še ne pove vsega o socialnem stanju posameznika.

Ker je pač v Sloveniji, v Sloveniji plačujemo solidarno stotine milijonov evrov socialnih transferov tistim, ki so pač pod pragom revščine. Seveda nekomu, ki pač dobiva nizke dohodke, statistika in samo to govorjenje ne pomaga veliko. Če mi daste obe položnici, ki ste jih kazali, sem jaz pripravljen do konca tega mandata enak znesek, kot je na položnicah od svoje plače nakazovati obema, ki dobivata te zneske. Vabim pa tudi vas da storite enako.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog. Izvolite.

BARBARA ŽGAJNER TAVŠ: Hvala lepa. Spoštovani predsednik vlade, če je to rešitev, potem bom rekla - slaba je naša popotnica. Ali pa, če je to edina vaša rešitev, potem bom rekla, da je dolg čas do volitev. Predolg. Z veseljem vam predam obe položnici. Ne se izgovarjati na statistiko. Tukaj je realnost, realnost 77 let stara ženska, ki je delala celo življenje, pravilno ste ugotovili ja, ne gre za socialni transfer, gre za poplačilo dela, pokojnina, ki bi morala biti dostojna in pravična. Ta ženska dobi 300 evrov pokojnine. Sama živi, plačuje najemno stanovanje.

To so, spoštovani predsednik vlade, realni problemi v naši družbi, ki terjajo jasno strategijo, jasno strategijo kaj bo Vlada Republike Slovenije naredila na področju nenehne, vsakomesečne, vnovične degradacije upokojencev, tistih upokojencev, ki imajo minimalna finančna sredstva. Jaz daleč od tega, da bi vam zavidala vašo plačo. Verjamem, da delati 24 ur na dan, da si jo zaslužite, krvavo zaslužite, ampak vseeno bi vas prosila, dajte se za trenutek poglobiti ali pa poskušati razumeti, kako je tem ljudem preživeti s 56 evri, kolikor jim ostane na mesec po tem, ko poravnajo nujne stroške, ki jih imajo za to, da jih navržejo na cesto, dobesedno ne vržejo na cesto.

In glede na to, da očitno vlada pomanjkanje strategije dolgoročnega načrta na področju, če hočete, tudi demografske slike, si resnično želim, spoštovani predsednik vlade, da bi na to temo tudi o vašem odgovoru, ki po moji oceni izraža neke vrste cinizem, ignoranco in zamegljevanje realnih problemov, da bi o tem odgovoru naredili širšo razpravo tudi glede na to, da je Računsko sodišče reviziji opozorilo, da vlada dela katastrofalne napake na področju socialnega skrbstva. Starostniki, vse povsod piše, vlada nima, vlada ne zagotavlja, vlada ne pokriva potreb itd. To je realnost, spoštovani predsednik. Prosim vas, če podprete predlog, da se o vašem odgovoru ali bolje rečeno, zavajanju, opravi široka razprava, danes. Ne prelagati odgovornost na čas, ko bo prepozno.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanke gospe Žgajner Tavš, da državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika vlade. Na njeno poslansko vprašanje bo državni zbor odločil danes, v skladu s časovnim potekom seje v okviru glasovanj. Četrtni in zadnji bo poslansko vprašanje postavil mag. Janez Kramberger. Prosim.

MAG. JANEZ KRAMBERGER: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovani gospod predsednik vlade, ministrici in ministri, kolegice in kolegi! Vprašanje, katero sem javil predsedniku vlade, je praktično ali pa skoraj da identično, katero je postavil kolega Veber iz poslanske skupine SD. Torej, morda nekoliko za osvežitev spomina, kar se tiče zakona o dohodnini. Veste, kakšen je izgledal tisti zakon takrat, ko smo ga sprejeli v prejšnjem mandatu in sprašujem se, kakšno bi bilo vprašanje, če bi veljal tisti zakon, kaj je to pomenilo za kmetijstvo in kaj pomeni izvajanje tega zakona danes, katerega smo sprejeli v tem mandatu.

V tem mandatu smo zakon o dohodnini krepko popravili. Izvzeli smo obdavčitev investicij in tudi nekaterih subvencij. Seveda nekaj subvencij pa je ostalo v sistemu obdavčitve. In takrat smo tudi dobili nekakšno zagotovilo, da bo sprejet in predlagan zakon o katastrskem dohodku, v katerem bi rešili ta

vprašanja do katerih je prišlo sedaj, ko so nekateri zavezanci dobili položnice za plačilo akontacij dohodni, seveda to pa ne pomeni, da bodo potem napovedi dohodnine tudi to plačali. In morda bi bilo primerno, spoštovani gospod predsednik, da še dodatno pojasnite, na kakšen način bodo sanirani ti primeri zavezancev h katerim so bili prišteti povprečni zneski subvencij k temu informativnemu izračunu dohodnine za leto 2007, pa pravzaprav sploh niso vložili, niso sprejeli subvencij in tudi niso vložil zahtev za subvencije s področja kmetijstva.

In še naslednje morda, če lahko odgovorite: Ali bo potrebno spremeniti zakon o dohodnini v tem smislu, da bi subvencije s področja kmetijstva izvzeli iz obdavčitve. Namreč, če pogledamo strukturo slovenskega kmetijstva, ki je čisto neprimerljiva s strukturo kmetijstva v državah članicah petnajsterice EU, kjer je struktura tako posestna, izobrazbena kot starostna struktura čisto drugačna in neprimerljiva naši strukturi. In z ozirom na to, da smo v skupni evropski kmetijski politiki in praktično ne moremo več tako vplivati na to politiko, nam ostaja samo davčni mehanizem tisti s katerim lahko reguliramo dohodkovni položaj kmetijstva. In tukaj je ena možnost, da lahko tudi to uredimo v spremembi zakona o dohodnini.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod predsednik.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vprašanje. Torej, da bo jasno, o kakšnih okvirih govorimo, naj najprej povem, da kmetijske subvencije, po podatkih za leto 2006, predstavljajo okoli 60% dohodkov iz privatne oziroma zasebne kmetijske dejavnosti, kar je nadpolovični delež; v številki za leto 2006 je bilo to preko 100 oziroma okrog 130 milijonov evrov. Sedanja zakonodaja že omogoča izvzetje nekaterih subvencij iz obdavčitve. Gre za izvajanje kmetijskih in okoljskih programov, za kmetovanje na manj ugodnih legah oziroma na območjih z omejevalnimi dejavniki, gre za podporo mladim prevzemnikom kmetije in gre tudi za nekatere investicijske podpore in tudi skoraj tretjina neposrednih plačil, tam, kjer gre za izvajanje kmetijskih in okoljskih pogojev na področju zaščite tal.

Ali je možno narediti še kakšne korake naprej, bo pokazala ta analiza, ki jo zdaj delamo, po prvem kompletnem letu izvajanja davčne reforme. Za to, da se dejansko ob letošnjem odmerjanju dohodnine ne obdavčijo subvencije, ki jih ni bilo, se pravi, da tisti, ki ni dobil subvencije, ne dobi tudi pavšalnega pribitka. Te subvencije ni treba spreminjati z zakonodajo, še enkrat povem. Potem, ko se je pokazalo, da so bila nekatera tovrstna napačna obvestila poslana zavezancem in ko je bilo na to opozorjeno, je bilo izpeljanih vrsto aktivnosti, s katerimi smo preprečili, da bi tudi v praksi dejansko prišlo do obdavčevanja nečesa, kar zavezanci niso prejeli.

Natančno smo se o tem pogovarjali tudi s predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice, sam sem bil prisoten na tem pogovoru in smo ugotovili, da je ta problem možno rešiti brez spremembe zakonodaje. Bili so izpeljani tudi tehnični sestanki, kjer so bili sprejeti dogovori, na podlagi katerih že potekajo aktivnosti izmenjave podatkov med Agencijo za kmetijske trge in podeželje ter Davčno upravo, tako da bodo ti podatki o prejemnikih subvencij avtomatsko preneseni oziroma so v glavnem že bili in da bo sistem dejansko ob obračunu dohodnine upošteval samo prejeta sredstva, ne pa morebitne pavšale pri tistih, ki za subvencije niso niti zaprosili, niti je niso dobili. Torej za ta del problema ni potrebno spreminjati zakonodaje. Tehnične aktivnosti, ki bodo problem rešile so v teku in nihče ne bo plačal dohodnine za subvencijo, ki je ni dobil.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. S tem smo zaključili vprašanja poslank in poslancev namenjena predsedniku vlade. Predsedniku vlade se zahvaljujem za podane odgovore.